

Sabor de Gràcia: «Si volem que tingui reconeixement internacional, la rumba hauria de ser arreu»

Parlem amb 'Sicus' Carbonell amb motiu dels 25 anys de trajectòria de la formació

Sabor de Gràcia | Michal Novak

En culminar la seva trajectòria amb **Ai Ai Ai**, el cantant i guitarrista Antoni 'Sicus' Carbonell va formar el 1994 un nou grup de rumba catalana, **Sabor de Gràcia**, en honor al barri que els havia vist néixer. Vint-i-cinc anys més tard, la formació s'ha consolidat com una de les referències més populars i singulars del gènere. Per celebrar el quart de segle presentaran un doble disc, *25A: 25 anys / 25 años* (Discmedi, 2020), en català i castellà, i oferiran un especial concert d'aniversari el 5 de febrer al Palau de la Música Catalana amb un gran elenc de convidats.

Celebreu 25 anys amb dos discos de cançons noves, i no una antologia?! Per què?

Antoni 'Sicus' Carbonell: No hem volgut fer com tothom quan celebra 25 anys, recuperar temes antics i revisar-los. De fet, ja veníem del disc *Sabor a Peret* (DiscMedi, 2018), un doble CD de versions, i teníem ganes de presentar cançons nostres. Entre els dos nous discos hem gravat gairebé vint cançons pròpies que havíem escrit els últims quatre anys.

Són dos discos, un en català i un en castellà, o un disc doble?

Sicus: Les dues coses. Es podran comprar junts, perquè van junts units per una faixeta, però també es vendran per separat. Els hem pensat de manera conjunta però els hem dividit perquè tindrem distribució a tot l'Estat i costa molt de vendre discos en català a fora. Hem fet un disc bilingüe

perquè en tota la nostra trajectòria sempre hem alternat discos en les dues llengües. Ara tocava fer-ne un en català, però com que pels vint anys ja l'havíem gravat, hem volgut tenir una atenció per als seguidors d'Espanya i l'Amèrica Llatina. A més, per primer cop he cantant un tema en anglès, no el parlo però m'ho he currat molt.

Quan compons una cançó ets més de fer primer la música o la lletra?

Sicus: Depèn. De vegades em ve una melodia al cap i hi poso lletra, i altres tinc una lletra i la musico. No hi ha cap norma fiable.

Quan et ve una melodia al cap ja saps en quina llengua serà la cançó?

Sicus: Sí, hi ha melodies que m'ho demanen. Hi ha una sola cançó que és als dos discos: "Time Learn to Wait" en català i "Con el tiempo" en castellà i amb la tornada en anglès. Primer la vaig fer en català, i trobo que és més agraïda de cantar que en castellà.

Això vol dir que Sabor de Gràcia té un estil diferent en català que en castellà?

Sicus: Em sembla que sí. La meua dona em diu que canto millor en català que en castellà. M'hi expresso millor perquè soc catalanoparlant. Les cançons melòdiques arriben millor en català i les més rítmiques en castellà. Vulguis o no, la rumba catalana és una fusió i el ritme arriba més en castellà, però també es pot fer en català. Personalment, quan vull transmetre sentiments i tocar la fibra, prefereixo cantar en català.

Sabor de Gràcia Foto: Michal Novak

Sabor de Gràcia sempre ha cantat Gato Pérez i Peret. En aquest disc potser estan una mica més amagats...

Sicus: Hi ha un tema que és **Peret** total: "Me envenena". Venim d'un disc de versions de **Peret** i som un grup que ha versionat molt el **Gato**? Ens agrada recordar-los als concerts, però la rumba ha d'anar endavant. Ens venia de gust presentar un repertori de cançons pròpies i versions alienes al món de la rumba i que aporten un aire diferent, com "Deixa'm oblidar-te" de **Sergio Dalma**, que hem fet en català i en castellà. També hi ha una versió d'**Els Catarres** ("De pares a fills") que ja havíem fet per a *La Marató* de TV3 i que hem regravat amb ells, i hem gravat una cançó amb **Macedònia** ("Ja és estiu"), que segurament també inclouran al seu pròxim disc?

Quin és el secret de Sabor de Gràcia?

Sicus: No t'ho sabria dir. Fa 25 anys que funcionem i ningú no ens ha regalat res. No hi ha cap cançó que ens hagi portat a un estatus de popularitat? però estic content. Hi ha grups que se'ls coneix per una sola cançó i el que fan després no té cap importància. Portem molta carrera però som un grup jove. Jo tinc 45 anys i soc el segon més vell de la banda. En aquest disc hi han col·laborat els meus fills, de 18 i 15 anys. Quan vols fer un pas endavant, has d'envoltar-te de músics actuals perquè si no quedes obsolet. **Sabor de Gràcia** ha fet un salt endavant en aquest sentit.

Hi ha participat molta gent jove?

Sicus: Sí, més que mai. Hi ha **Macedònia**, el meu fill Yerai de 15 anys, l'altre fill Sicus Jr. que en té 18, o Alejandro de la Vega, que és el primer disc que grava. És un paio de 15 anys que toca la percussió de manera increïble. La música no té edat. El que cal és que toquin de peus a terra. Al meu fill gran li dic que té un currículum espectacular perquè ja haurà tocat als principals escenaris i festivals de Barcelona: el Palau de la Música, L'Auditori, el Grec, la Mercè, la sala Barts, el Club Sant Jordi? Jo a la seva edat no ho havia aconseguit, i ell ja ha vingut de corista. Però, compte, també li dic que això no vol dir res. Cal tenir el cap ben centrat.

Del Sabor de Gràcia original només quedes tu. Per què no has fet el pas de signar els discos i els directes com a Sicus?

Sicus: No tinc tant d'ego. **Sabor de Gràcia** és una marca d'anys i tot el que fem es treballa en equip. No ho hauria pogut fer sense Jack Chakataga, Ruben Carmona, Toni Reyes, Ramon del Pichón, Carol Duran, els meus fills... Tots aporten idees a les cançons i al directe. Quan hi ha un cantant i una banda es crea una barrera. Som una gran família i compartim camerino, menjar i furgoneta. No hi ha ningú que sigui més que l'altre.

Com veus l'escena de la rumba catalana?

Sicus: Ara fas una puntada de peu i surten setanta rumbers. Veurem d'aquí a un temps què en queda... Alguns se separen i altres deixen de fer rumba. Hi havia un grup que m'agradava molt, **Gertrudis**, que ara ja no fan rumba. Vaig preguntar per què a Xavi Ciurans, i em va explicar que només fent rumba no podrien actuar a determinats festivals. No ho entenc. Crec que la rumba hauria de ser a tots els escenaris! I més quan es vol que la rumba catalana sigui un patrimoni de la humanitat. Si volem que tingui reconeixement internacional, la rumba hauria de ser arreu! Et puc assegurar que quan actuem a fora la gent al·lucina. A Catalunya només es programa quan hi ha un gran esdeveniment perquè se sap que la rumba catalana agrada a tothom, però sembla que a alguns festivals els fa vergonya programar-la. Com si no fos música catalana. Sovint es tracta la rumba com la música de gitanos i xarnegos. Després de tancar els Jocs Olímpics, pot anar a qualsevol festival, sempre que sigui amb un grup de qualitat.

I normalment no hi va un grup gitano, sinó un que fa rumba blanca.

Sicus: Hi ha molts païos que fan bona rumba, com **Gertrudis**, **Los Manolos**, **Gato Pérez**, **Rumba 3**, **Joan Garriga**... La manera de cantar-la és diferent però hi ha païos bons i dolents, igual que passa amb els gitanos. No vull parlar de racisme però els gitanos sempre ho han de fer tres vegades millor. En cas d'igualtat, sempre el paio té preferència.

En el món de la rumba, on són les dones?

Sicus: A **Sabor de Gràcia** n'hi ha unes quantes. Però de veus femenines principals no n'hi ha, és

una assignatura pendent. M'agradaria que n'hi hagués més, però si mires la història de la rumba n'hi ha ben poques. I la majoria no han fet rumba catalana sinó que s'han decantat més per la rumba flamenca.

Mirem 25 anys endavant. On et veus?

Sicus: Depèn de si hi ha salut i hi arribo. No faré mai pujar a un escenari i arrossegar-me perquè seria enganyar el públic. Això ho vaig aprendre de **Moncho**. Si puc seguir cantant bé i sense baixar els tempos, seguiré pujant als escenaris fins que em mori. Em dona vida. No podria viure sense fer concerts ni fer cançons, sense trencar-me el cap per escriure una lletra o compondre una melodia, gravar una premaqueta i anar a un estudi a enregistrar el disc, per promocionar-lo, estrenar-lo i veure que la gent en gaudeix. Si tot va normal, seguiré al peu del canó.